

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:
Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Declarații ministeriale

In zilele trecute d-l Radu Budișteanu, ministrul cultelor și artelor, a făcut o vizită pe la unele mănăstiri și catedrale din Botoșani, Iași, Neamțu și Suceava, pe unde a avut întrevederi cu Il. PP. SS. LL. Patriarbul Nicodim și mitropoliții Irineu al Moldovei și Tit al Bucovinei.

La festivitățile cari au însoțit aceste întrevederi d-l ministru R. Budișteanu a făcut importante declarații privitoare la Biserică și clerul ei, din care publicăm următoarele:

„In urma înaltei încrederi pe care mi-a acordat-o Majestatea Sa Regele, chemându-mă ca ministru al cultelor și artelor, eu nu vin în fruntea acestui departament ca un laic, ci ca un adevărat creștin, oțelit pentru crezul și idealul național.

Biserica trebuie ridicată la misiunea ei divină. Eu sunt unul dintre aceia care cunosc până în cele mai adânci cute istoria Moldovei și a Bucovinei cu neșterse urme voevodale. Am colindat mănăstirile și bisericile. La multe din ele am găsit porțile închise, chiar și în zilele de sărbătoare, cu excepția strictă a timpului trebuitor pentru slujbe. Acest lucru este dăunător, atât slujitorilor altarului, al căror rol duhovnicesc și de păstrători ai sufletului național este scăzut prin absența lor din sfintele lăcașuri, cât și neamului întreg. Poporul e dornic, azi mai mult decât oricând, de rugă fierbinte pentru Tară, Neam și Rege. Tradiția religioasă a Neamului românesc s'a păstrat și s'a întărit în biserici deschise.

Deaceea am hotărît, ca porțile lăcașurilor noastre sfinte să fie descuiate tuturor celor care vor să se roage, în orice moment. Mi s'a spus că în jurul bisericii din Botoșani sunt numai șapte familii creștine și foarte mulți străini. Șapte să fie, dar evlavioase. Șapte creștini, credincioși și hotărîți, fac mai mult decât șapte mii de evrei. Oare Domnul nostru Iisus Hristos, Mântuitorul lumii, a avut mai mulți apostoli? Doisprezece au fost numai, și au cucerit pământul!

Misiunea preotului este privită din trei puncte de vedere:

1. ca slujitor al altarului;
2. ca factor social;

3. ca om care are nevoie de o situație materială. Ca slujitor al altarului preotul trebuie să existe numai în funcție de altar.

Ca factor social vreau să întăresc pe preot în rolul de principal conducător sufletesc al neamului românesc și să creez o elită. Cine poartă rasa preotească trebuie să fie un model de viață socială. Atâta vreme cât preotul are de îndeplinit un rol social el trebuie să fie cea mai desăvârșită pildă a moralei creștine.

Ca situație materială a preotului eu sunt convins că nu există demnitate în mizerie; deaceea voi căuta, prin toate mijloacele, ca slujitorul altarului și conducătorul sufletesc al Neamului românesc să fie pus în situația de a nu duce grija zilei de mâine.

În concepția mea, armata apără teritoriul național, iar biserica apără sufletul neamului. După cum se găsesc mijloace pentru armata teritoriului național, tot astfel se vor găsi mijloace pentru apărătorii bisericii și ai sufletului românesc, însă cu condiția ca armata aceasta să fie la înălțimea și neprihănirea la care a ridicat-o, prin jertfă, Mântuitorul lumii.

De partea materială a preotului ne îngrijim noi. De partea sufletească a Neamului se îngrijește preotul.

Rugăciunea este o acțiune, o implorare, o consecință a unui gând. Postul e o înlesnire, un mijloc de adâncire lăuntrică pentru a te apropia de Dumnezeu.

Preoții, să întărească rugăciunea curată, să restabilească postul în drepturile lui de purificator, de unde a fost dărâmat.

Preoții să se roage pentru Neamul, Patria și Regele nostru. Să se roage pentru cei morți, mai ales cei a căror moarte și jertfă au fost pentru Tară.

Și Dumnezeu și Neamul și Patria și Regele îi vor răsplăti.

Cu toți avem nădejdea că starea de astăzi e o stare de provizorat. O spun aceasta, nu ca o

sfidare, ci ca o realitate istorică. Intotdeauna stările de nenorocire, abătute asupra țării noastre, au fost stări de provizorat. Trecutul furtunos al Neamului românesc, filele nepieritoare ale istoriei ne arată acest implacabil adevăr. Deaceia cu cât ne vom învrednici mai bine, cu atât țara noastră va scăpa din nenorocirea ce s'a abătut asupra ei.

Trebue să găsim toată înțelepciunea, tot patriotismul și toată credința de care este nevoie pentru a ne putea înălța în fața lui Dumnezeu.

Noi știm să răspundem cu viața pentru rolul ce ni se încredințează. Deaceia când Majestatea Sa Regele mi-a reînnoit toată încrederea, m'am gândit la acest lucru de a servi Țara, Neamul și Regele, cu toată puterea mea de jertfă.

Azi, o perioadă a încetat. Punctul crucial al destinului Neamului Românesc a trecut. La orizont se arată o putere de reconstrucție pe temelia credinței și a naționalismului integral.

În această eră, noi constituim o generație care nu glumește cu nici una din atribuțiile ce i se încredințează, o generație care ia lucrurile în serios, și care nu este nutrită de nici un gând de răzbunare.

Generația noastră crede că viața publică este accesibilă numai oamenilor care înțeleg să trăiască și să moară pentru Țară, Neam și Rege. Cei care au alte gânduri, cei care au în conștiința lor vreun semn de negație, să se retragă. Cei care vor să își îngrijească interesele personale să lucreze în profesiile lor, dacă au una și dacă pot. Numai acei merită să apară în viața publică care aparțin integral Patriei, Neamului și Regelui.

Aceasta le dă autoritatea și aceasta este unicul sens al vieții lor.

Aceste sunt cuvintele mele, iar soarta m'a învățat să știu a le îndeplini".

Salutăm astfel de cuvinte cu toată dragostea. Din cuprinsul lor se constată că la ministerul cultelor străbate un dub nou, inaugurat prin dl R. Budișteanu, eminentul ei titular, care înțelege atât de bine problemele Bisericii și slujitorilor ei și le schițează o atât de frumoasă deslegare.

Schimbarea noastră la față

Schimbarea la față a Domnului este istoricită de sfinții Evangheliști în câteva cuvinte. În aceste istorisiri sunt două momente asupra cărora e bine să ne oprim cu gândul.

1. Iisus s'a schimbat la față și fața i-a strălucit ca soarele.

2. Unul din cei trei apostoli cari au fost martori, a zis: Doamne, bine este nouă a fi aici.

I. Schimbarea la față, în cele mai multe limbi se numește cu cuvinte, cari tâlmăcite pe limba

noastră înseamnă transfigurație. În acest înțeles trupul Mântuitorului străbătut de lumina Dumnezeirii și-a arătat apostolilor mărirea sa cerească. Firea cea omenească a fost proslăvită în chip văzut, de firea cea dumnezească.

Intr'un fel oarecare și omul are două firi: trupul pământesc, care e luat din pământ și se întoarce în pământ și care pentru aceasta trage pe om mai mult spre cele de jos și scânteia dumnezească, sufletul ascuns în trup. Sufletul, scânteia dumnezeiască, e atât de ascuns uneori în trupul pământesc, că aproape se pierde.

Se vorbește însă și la oameni despre transfigurație. În cartea despre Viețile Sfinților se istorisește pe larg cum un Moise Harapul cu o înfățișare înfiorătoare, după ce a ucis pe mai mulți, odată a avut un vis. I se părea că trece printr'o pustie și că acolo îi iese în cale o femeie având un cuțit implântat în piept. Harapul a cunoscut-o în vis, căci numai cu câteva zile înainte o ucisese. S'a spăimântat și în vis de ceea ce a făcut și a fugit, dar oriunde alerga, numai miasme otrăvite îi ieșiau în cale și tot felul de dihanii, ca lei, tigri și șerpi. I se părea că picioarele nu-l mai pot purta și deodată i se făcu în vis, că o lumină strălucitoare îl lovește peste față ca un biciu de foc. S'a deșteptat și s'a hotărât să-și schimbe felul vieții. Schimbarea vieții i-a schimbat și înfățișarea, de se mirau și tovarășii lui de mai nainte, cum dintr'o înfățișare atât de fioroasă, poate să se facă una atât de senină.

Actorii, marii și adevărații actori, se transfigurează așa că nu-i mai vezi pe ei, ci persoana al cărei rol îl fac. Astfel se spune despre un mare actor (Garrick) care avea o statură mică, aproape pipernicită, că voia să-l cunoască un mare diplomat. Acesta i-a văzut portretul, dar un portret de pe scenă și când a văzut pe actor, a rămas desamăgit. Nu-i venia să creadă. Portretul văzut de diplomat arăta pe actor cât un uriaș, cu părul vâlvoiu, cu ochii fulgerători, cu mâna strângând un pumnal. Actorul i-a spus: da, da, pictorii ne fac prea frumoși. Ne pictează așa cum ne văd pe scenă, iar în viața de toate zilele nu mai suntem vrednici de înfățișarea noastră de pe scenă. În clipa aceea a sărit dela masă ca un infuriat. Diplomatul scrie: l-am văzut din nou uriaș, părul, fără să se fi atins de el, îi era vâlvoiu, ochii-i fulgerau, fața-i era înspăimântătoare, în mână, deși era goală, eu vedeam pumnalul. Era transfigurat.

Schimbarea se poate întâmpla și altfel. Se spune că un mare pictor, vrând să facă icoana Cinei de taină, a ales un om frumos care să-i stea model pentru chipul lui Iisus Hristos. Peste câțiva ani, căci lucrul a ținut vreme îndelungată, a căutat

un om cu înfățișare respingătoare, pentru chipul lui Iuda Iscarioteanul. L-a aflat cu mare greutate. Cum pictorul lucra la icoană, omul a zis: Eu am mai stat model tot pentru icoana aceasta, dar atunci pentru chipul lui Iisus Hristos. Pictorul nu voia să creadă: Nu se poate omule, acela a avut altă înfățișare. Cum te-ai schimbat? Omul a răspuns: Știi, m'am făcut bețiv și tâlhar. Am fost și în închisori.

Dar oare e trebuință de exemple atât de îndepărtate? Nu vi s'a întâmplat vreodată să vă vedeți înfățișarea când ați fost cuprinși de o mânie, de o ură, sau când v'a copleșit o bucurie, o bunătate? Văzut-ați cum ura schimonosește toată fața și o face respingătoare, înfiorătoare, sau cum o bucurie a sufletului o înseninează?

Înțeles-ați atunci, că și omul se transfigurează, se schimbă la față?

II. Dacă apostolii au zis: bine este nouă a fi aici, din cuvintele lor noi înțelegem că au fost copleșiți de lumina dumnezeiască în care a strălucit trupul lui Hristos Mântuitorul pe Munte. Au fost într'o lumină plăcută și ar fi dorit să rămână pururea în ea.

Și oamenii răspândesc în jurul lor o lumină, care poate să fie respingătoare, sau atrăgătoare. Unii au statorit, că mai ales ochii sunt aceea prin care străbate răutatea, sau blândețea din sufletul omenesc. Se spune că un tâlhar a vrut să atragă în cursă pe un copil. Ii vorbea frumos, se arăta blând, dar oricât i-au fost cuvintele de mieroase, când copilul i-a văzut ochii, a fugit înspăimântat de răutatea ce ardea în ochii tâlharului.

În schimb ați văzut de bună seamă, cum de pildă unii învățători sunt înconjurați cu dragoste de copii și după ce au ieșit din școală. Se spune despre un mare pedagog, că avea o față urâtă, totuși copiii îl iubiau, pentru că ochii lui răspândiau o lumină de bunătate.

Se zice că ochii sunt oglinda sufletului. E un adevăr pe jumătate sau numai un început de adevăr. Întregul adevăr este, că prin ochi străbate lumina, bună sau rea, a sufletului. Prin ochi vedem ca printr'o fereastră în casa sufletului.

Dacă înțelegem că școlarii înconjură cu dragoste pe învățătorii buni fiindcă-i simțesc dragostea și i-o văd strălucind în ochi, atunci înțelegem și fericirea apostolilor în lumina schimbării la față a Domnului.

Schimbarea Domnului la față a fost pentru întărirea apostolilor în credința că Iisus este Fiul lui Dumnezeu și să nu și-o piardă, când îl vor vedea batjocorit, chinuit, răstignit și mort. Pentru aceasta s'a schimbat la față, pentru aceasta era trebuință de a se transfigura.

Și noi avem trebuință de schimbări spre

bine. Dacă trupul ne trage mai mult spre cele pământești și abia dacă ni se vede sufletul prin ochi, cel puțin prin aceste două ferestre să vadă lumea pe omul din noi, să vadă scânteia dumnezească și că suntem fii ai lui Dumnezeu, după chipul și asemănarea lui.

Firește ochiul nu va face văzută sau simțită bunătatea sufletului, dacă bunătatea va lipsi. Cercetarea în oglindă, nu ajută ca lumina sufletului să fie mai plăcută. Privirea în focul ce se stinge, încă nu dă focului nicio flacără nouă. Trebuie să mai pui pe foc.

Să ne scoborim în conștiința noastră, în împărăția sufletului, la scânteia dumnezească din noi. Să punem acolo un gând bun, o faptă bună, o rugăciune și atunci ea se va aprinde și flacăra ei va străbate luminoasă și atrăgătoare prin ochi.

Dacă ai câștigat ceva, numai ceva, în puterea de lumină a sufletului tău, înseamnă că ai izbutit să te transfigurezi, să te schimbi la față spre bine, spre bucuria celor ce te împresoară și spre slava lui Dumnezeu. Amin.

F. C.

Păstorul de suflete. cu zel apostolesc.

(După Dr. Kramer V. trad. de Szany F.)

Mântuitorul și sf. Apostoli sunt pilde pentru păstorii de suflete.

I.

Păstorul de suflete cerut de spiritul timpului în care trăim trebuie să fie, mai mult ca oricând, după chipul și asemănarea sfinților Apostoli, adică însuflețit de duh apostolesc, de duh misionar. Trebuie să fie pătruns de acel duh, care, începând din ziua Cincizecimii, i-a călăuzit și i-a îmboldit la lucru pe Sf. Apostoli. Acel duh a fost duhul lui Iisus Hristos, care i-a învățat, i-a format și i-a ridicat la chipul și asemănarea învățătorului lor; i-a însuflețit și le-a călăuzit pașii, până la sfârșitul vieții. Sf. Apostoli au fost o imitație desăvârșită a Mântuitorului, așa încât fiecare putea spune despre sine ca și Sf. Ap. Pavel: Vă rog să fiți mie următori, căci și eu căile Domnului le urmez (I. Cor. 4. 16-17).

Fiecare păstor de suflete trebuie să aibe, ca model de viață, viața curată și fără de prihană a Mântuitorului lumii, în a Cărui inimă neconținut a ars focul cel sfânt al iubirii față de Tatăl Său cel ceresc și față de neamul omenesc, pentru a cărui mântuire a fost trimis pe pământ. Pe acest jertfelnic al dragostei și-a depus El toată viața, toată puterea trupului și a sufletului Său. Nimic n'a păstrat pentru sine. A făcut tot ce este folositor pentru preamărirea lui Dumnezeu și pentru fericirea neamului omenesc. De nimic nu s'a înfricat,

n'a ținut seamă de nici-o lipsă și de nici-o greutate. Defăimarea și batjocura oamenilor nu l-au putut opri în cale. Pentru binele și fericirea omenirii, El s'a născut în staul, ca cel din urmă copil de cerșetor; a suferit timp de 30 de ani, în retragere modestă, tot felul de umiliri și greutăți. Il vedem refugiindu-Se în Egipt, apoi întorcându-Se în căsuța simplă a bătrânului Iosif din Nazaret. Aici se mulțumește cu îmbrăcăminte simplă, cu hrană puțină și suferă, în tăcere, când oamenii îl numesc fiul teslarului. Toate acestea au trebuit să fie așa ca să se plinească opera de mântuire a neamului omenesc.

Desigur că nici Mântuitorului nu l-au fost toate pe plac. El, însă, ținea seamă de voia Tatălui Său spunând: Nu voia mea ci voia Ta fie (Lc. 22. 42). În tot timpul vieții Sale pământești, Mântuitorul n'a căutat favoruri, ci, totdeauna, lăsa în voia Tatălui Său cuvântul hotărîtor. Aceasta o dovedește viața Lui de învățător, timp de 3 ani de zile. În fiecare zi, de dimineața și până seara târziu, arunca sămânța învățăturilor Sale sfinte în inimile mulțimii. A străbătut ținuturi întregi, fără să țină seamă de depărtare, sau de drum rău. Mergea în tot locul, unde i putea fi cuiva de ajutor, unde se cerea să facă vre-un bine. De osteneți și greutăți nu se temea, deși ne putem inchipui ce greutăți va fi avut de întimpinat, când era imbulzit de mulțimea oamenilor dintre cari, aproape fiecare avea de isprăvit ceva cu Dănsul. Și El pe nimeni nu l-a respins ci trata pe fiecare plin de îndurare. Când rămânea singur cu învățăcei Săi, îi învăța despre împărăția Sa cea nouă și le descoperea unele din tainele Sale. Ne putem inchipui câtă trudă a trebuit să depună, când știm că învățăceii Săi erau niște oameni simpli, fără cultură și, ca atare, nu puteau să înțeleagă decât foarte cu greu învățăturile propagate de Dănsul. Câtă răbdare, câtă abnegație a trebuit să aibe ca să-i poată învăța pe acești oameni, deși buni la inimă, totuși cu o judecată mărginită și cu o cugetare de tot pământească! Deși își petrecea ziua în muncă și osteneală, totuși noaptea nu se prea dădea la odihna binemeritată, ci seara târziu, ori desdedimineață, se retrăgea pe vre-un vârf de munte și ore întregi petrecea în rugăciune. De acolo cerea binecuvântarea Părintelui Său asupra lucrărilor, învățăturilor și minunilor Sale. De acolo înălța rugăciuni pline de evlavie pentru ucenicii Săi și pentru cei ce printr'ânșii credeau în El.

Iisus a mai îndurat multe pentru succesul operei Sale: lipsuri, trai greu și anevoios, sărăcie și umilință în fața lumii. Nici casă n'a avut; de aceea a zis că: Vulpile au vizuini și paserile cerului cuiburi, iar Fiul Omului n'are unde să-și plece capul (Mt. 8. 20). Nu se nutrea regulat. Prânzul sărăcăcios și-L făcea, de obicei, sub cerul liber (Ioan, 4.), din cecece ce primea dela oameni cu inimă bună.

Ne putem inchipui ce a putut să însemneze o lucrare atât de grea pe lângă un astfel de mod de vie-

țuire. Și cu toate acestea Iisus a luat asupra Sa totul, ajungând până la cel mai mare sacrificiu, la suferințe și moarte, suferințe teribile, cari au așternut suspine dureroase pe buzele Lui. Iisus însă a răbdat până la capăt, până ce a putut spune cuvântul cel mare: Să-vârșitu-s'a (Ioan, 10. 30). El a suferit și, suferind, a împlinit lucrul pe care i l-a incredințat Tatăl; așa încât cu drept cuvânt a putut spune: Lucrul pe care mi l-ai incredințat, l-am isprăvit (Ioan 17. 4).

Iisus a jertfit totul; numai viața i-a mai rămas. La sfârșit a dat-o și pe aceasta, zicând: Nimeni nu ia viața dela mine, ci Eu insumi o pun. (Ioan 10. 18).

Pilda lui Iisus Hristos a strălucit, strălucește și va străluci deapauri înaintea tuturor acelor pe cari Dumnezeu i-a chemat să conducă lumea spre limanul mântuirii.

Sf. Apostoli au fost urmașii cei mai fideli ai Mântuitorului. Și inima lor era străbătută de dragoste față de Dumnezeu și față de oameni, întocmai cași aceea a dascălului lor. N'aveau altă dorință decât ca toți oamenii să-L cunoască pe Dumnezeu, să-L iubească și să ajungă la mântuire. Pentru atingerea acestui scop nici Sf. Apostoli n'au ținut seamă de osteneți și jertfe, ci — cu trup și suflet — s'au apucat de lucru și au făcut tot ce au putut. Au abzis de toate plăcerile pământești, numai ca să poată fi de folos cauzei lui Hristos. Așa ar trebui să fie și urmașii lor, păstorii de suflete, de azi și din toate timpurile. O meditație temeinică asupra vieții Mântuitorului, deci e o datorie ce se impune fiecărui păstor sufletesc.

S. S.

(Va urma)

Pe amvon

Există o clipă cu neputință de descris, grabnică pe orologiu și inceată pe inimă: e clipa care premerge predicii. Se petrece atunci ceva în noi, ce se poate asemăna cu zbătaia din pieptul ostășului înainte de bătălie. Inapoiă lui toată patria; înaintea lui toți dușmanii; inapoiă lui toate iubirile, înaintea lui, toate urile.

Așa e sufletul omului care se pregătește să vorbească oamenilor în numele lui Dumnezeu. Ieremia, Isaia, Iezechiel, Moise, Sfântul Pavel s'au cutremurat în clipele acestea, între Dumnezeu care îi trimitea și poporul căruia trebuiau să grăiască.

Glasul lăuntric strigă: „Vorbește”. Și privind mulțimea, ne răspundem cu îngrijorare: „Ce le voi spune?”.

Ști tu de unde vin toți acești frați ai tăi? Din ce noapte ies, pe ce căi grele au ajuns până aci, ce sarcini împovărează sufletele lor? Cunoști tu gândurile lor, nevoile, greșalele lor? Le va face bine cuvântul care va țâsni îndată pentru ei? Poate, destin ciudat a slăbiciunii noastre, prin aceeaș cugetare pe unul îl vei întări și pe altul îl vei sminti, pe unul îl vei mângâia și pe altul îl vei îndârji.

Sunt bătrâni cari au îndurat mai mult decât tine și

cunosc mai bine viața. Sunt bogați cari își aștern pretutindenea luxul și vor pleca fără să se înfrățescă cu săracul ce sade înapoia lor; sunt dușmani cari se vor ruga cu tine: iartă-ne și cari nu se vor ierta unul pe altul. Sunt deaseamenea și locuri goale, cari pentru tine, cuvântător, sunt mute, altora însă le spun lucruri cari însângerează inima.

Acestor oameni și înaintea acestor scaune goale vei predica câteva din acele adevăruri vechi pe cari Dumnezeu le repetă omului dela început și cari totuși sunt noi din cauza drumului scurt pe care l-au făcut pe pământ. Și fără îndoială, oricine ai fi tu, vei găsi cuvinte cari te osândesc pentru că le desminte viața ta.

Și-apoi când vei coborî din acest loc mai ridicat, mulțimea se va scurge fără să-i cunoști gândul. Puțini te vor grai, iar tu vei intra în singurătatea ta.

Strămtorare

Copleșit, zdrobit, pe drum pustiu și sub cer de foc. să înaintezi fără răgaz, nu cunosc ceva mai frumos. E în ordinea lucrurilor ca; făpturi ideale, curate, fericite, să trairască strălucind de perfecțiune. Tu însă cu ai tăi copii, frânt de rele, indurerat, ros de ferbințală, otrăvit de patima trupezască și morală, să te târăști cu toate acestea în spre țintă; ca în praful în care te doboară moartea, să înfigi steagul Nădejzii, ca în umbra și în latura morții să păstrezi Credința, aceasta e mărș de tot, dumnezeesc. Nici splendoarea soarelui, nici cântarea creaturilor nu mă mai rețin. Mi-am întors privirile dela viziunile olimpice; nu mai au căutare și grije decât pentru calvarul tău.

...Vino, pelerin obosit, sfârșit de vegheri și lupte, așează-ți capul pe inima mea, lasă-mă să-ți păzesc somnul așa cum se păzesc comorile...

...Adormit, prizonierul e liber, bolnavul e vindecat, exilatul e întors la cămin. Sunt copleșiri în fața cărora orice încercare de întărire e deșartă, și vorba o nelegiuire. Să deschizi brațele, aceasta e ceea ce cere astfel de clipe: „Veniți la Mine toți cei osteniți și însărcinați“.

Scoate-ți coiful.

Nimic nu-i mai greu și mai necesar decât să se apropie inimile și să se biruiască prevențiunile, temerile și neîncrederea.

Hector, pentruca să-și poată îmbrățișa cât mai bine pe micul Astyanax și-a luat de pe cap coiful. Aruncă-ți coiful, fă să se scuture penajul, podoaba și-ți arată fața simplă.

Pr. Gh. Perva

Cărți

Dr. Petru Rezuș: Aghilogia Ortodoxă, Caransebeș, 1940. Dl Dr. Petru Rezuș, tânărul profesor dela Academia Teologică din Caransebeș, a scos de curând de sub teascurile tipografiei diecezane o lucrare valoroasă de aproape 400 pa-

gini. Lucrarea pune în evidență pe teologul profund, omul muncitor, care-și largește hotarele științei și a vieții teologice, zburând spre culmile înalte ale ortodoxiei noastre nepieritoare. Și de acolo desprinde învățătura minunată a Sfinților și a sfințeniei cu nebănuitele valori morale ce le ascunde.

În lumina expunerilor ce ni le face dl Dr. Petru Rezuș se desprinde clar cultul ortodox al sfinților, moaștele și icoanele sfințite, culminând în comuniunea sfinților.

„În aghilogia ortodoxă se întâlnesc împreună și păstrează raporturi sănătoase colaboratoare în sânul Bisericii: viii și morții, dreptii și sfinții, păcătoșii și îngerii, cei ce luptă încă pe pământ și cei ce suferă pedepsele de după provizoratul judecării particulare“ (p.7).

Aghilogia ortodoxă strălucește din toate punctele de vedere, comparată mai ales cu cea romano-catolică și cu refuzările apriorice ale protestantismului. Dl Dr. Petru Rezuș are darul de a combate, a polemiza chiar, pentruca să arate claritatea și curățenia Aghilogiei ortodoxe.

Viața sfinților este expusă cu multă căldură, cu multe amănunte, după sinaxarii și martirologii, din citările atât de căutate ale sfintelor cărți de ritual ce se folosesc la îndeplinirea serviciilor divine (liturghier, euhologiu, octoih, triod, pentecostar și mineele).

Lucrarea prezintă un caracter științific și strict documentar. Pretutindeni găsim citate din Sfânta Scriptură, Sfinții Părinți, exemple pline de virtuți creștinești, de fapte nepieritoare rediate într'o lumină de smerenie și de frumusețe creștinească. Are o introducere și două părți principale. Cap. I. tratează despre vocabularul aghilogic, Sfântul și sfințenia, martirul și martiria, și mărturisitorul și mărturisirea. Cap. II. Canonizarea sfinților. Partea I tratează despre comuniunea sfinților cu următoarele 5 capitole: Despre originea, natură și definiția comuniunii sfinților, Fundamentarea patristică a comuniunii sfinților, Raportări eshatologice, aghilogice și morale și Unitatea intimă în trupul mistic al Bisericii (pp. 113—236). Partea II-a, Cultul sfinților, cu următoarele 4 capitole: Despre venerarea sfinților, Despre invocarea sfinților, Despre sfintele relicvii sau moaște, Despre icoanele sfinților (pp. 253—332).

Indicele bibliografic ne arată bogăția cărților, străine în majoritatea lor, consultate de dl prof. Dr. Petru Rezuș.

Din citirea acestei lucrări importante desprindem clar valoarea și însușirile Aghilogiei noastre ortodoxe. Din comparațiile interconfesionale ce ni le face, putem vedea multele erori ce există la romano-catolici și protestanți.

Recomandăm cu multă căldură teologilor noștri, ca și întregii intelectualități ortodoxe care se interesează de astfel de probleme, cartea d-lui prof. Dr. Petru Rezuș, scrisă cu multă muncă și convingere.

Prof. C. Rudneanu

Sumarele

Sesiunii ordinare din anul 1940 a Adunării Eparhiale ținută în 26-27 Maiu 1940.

ȘEDINȚA a IV-a

(Continuare)

64. Asupra raportului general al Consiliului Eparhial, secția bisericească No. 2345/940 referență raportorul comisiei administrative-bisericești dl. Dr. Cornel Lutaș, și propune, iar

Adunarea Eparhială ia la cunoștință acest raport general al Consiliului Eparhial secția administrativă-bisericească, asupra activității sale în anul 1939 și-l primește ca bază de discuție în special hotărând tipărirea lui între anexele actelor și debaterilor Adunării Eparhiale (Anexa C.).

65. Cu privire la cele arătate în acelaș raport al Consiliului Eparhial, secția bisericească No. 2345/940 sub litera a—o, comisiunea propune, iar

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cu mulțumire activitatea desfășurată de către Prea Sfinția Sa Părintele Episcop, prin pastoralele de actualitate în vremile grele, prin tipărirea Răspunsurilor liturgice și Acatistului și Paraclisului; precum și privitor la reglementarea funcționării Oastei Domnului, la înfrumusețarea cimitirelor și a celorlalte lucrări.

66. Asupra celor raportate sub II. pct. 1. despre parohiile nou înființate din acelaș raport al Consiliului Eparhial, secția bisericească Nr. 2345/1940, comisia propune, iar

Adunarea Eparhială decretează și din partea sa înființarea în principiu a parohiilor cuprinse nominal în raport, dar îndeplinirea lor va urma numai după ce va fi asigurată existența materială a preotului și a familiei lui, precum și existența materială a parohiei.

67. Asupra acelor arătate în raportul general al Consiliului Eparhial secția bisericească Nr. 2345/940 sub II. 2 despre salarizarea preoților, comisiunea propune, iar

Adunarea Eparhială ia la cunoștință măsurile luate. Roagă Ven. Consiliul Eparhial

să binevoiască a lărgi posibilitatea parohiilor pentru rescumpărarea birului parohial prin înființarea fondului de bucate în toate parohiile.

68. Cu privire la cele de sub pct. 3—4 din acelaș raport general al Consiliului Eparhial, secția adm. bis. Nr. 2345/1940 comisiunea propune, iar

Adunarea Eparhială ia la cunoștință cele raportate. Roagă Ven. Consiliul Eparhial să binevoiască a interveni ca organele de conducere ale Străjeriei și Premilităriei să-și coordoneze activitatea în înțelegere cu preoții, spre a evita orice neînțelegeri pe chestiuni de program și de orar.

69. Asupra celor dela pct. 5 al raportului Consiliului Eparhial secția adm. bis. Nr. 2345/940 comisiunea propune și

Adunarea Eparhială ia la cunoștință controlul făcut de revizorul eparhial și de către protopopi. Cere Consiliului Eparhial să binevoiască a interveni din nou pentru salarizarea personalului din birourile protopopești.

70. Asupra celor dela pct. 6—14, din raportul general, al Consiliului Eparhial secția adm. bis. Nr. 2345/940 comisiunea propune, iar

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință.

71. Cu privire la cele cuprinse la pct. 15 din raportul general al Consiliului Eparhial secția adm. bis. Nr. 2345/940 despre casele parohiale, comisia propune, iar

Adunarea Eparhială ia la cunoștință stăruința depusă pentru construirea de case parohiale. Invită Ven. Consiliul Eparhial să oblige parohiile înstărite dar fără case parohiale, să le construiască, iar unde ar fi necorespunzătoare să le adapteze.

72. Asupra celor de sub 16—17 din raportul general al Consiliului Eparhial secția adm. bis. Nr. 2345/940 cum și datele statistice,

Adunarea Eparhială le ia la cunoștință și cere ca Ven. Consiliul Eparhial să facă demersurile necesare pentru legiferarea obligativității căsătoriei religioase, în conformitate cu art. 20 din Constituție. Asemenea pentru înlesnirea căsătoriei civile, împreună azi cu prea multe cheltuieli.

73. Cu privire la propunerea de sub 4 al raportului general al Ven. Consiliului Eparhial, secția adm. bis. Nr. 2345/940, la propunerea comisiunii,

Adunarea Eparhială decide, ca nici un preot să nu beneficieze ca sesiune parohială mai mult de 32 jug. cad.

74. Comisiunea constată că asupra pro-

punerilor 5, 6 și 8 din raportul general Nr. 2345/940, Adunarea Eparhială deja s'a pronunțat.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop relevă importanța chestiunilor din raportul Consiliului Eparhial în ce privește pct. 5 și 7 dela propuneri. Arată că există mai ales în protopopiatul Hălmagiu abea 20 parohi matre, iar peste 30 parohii neavând preoții. Pentru a se putea așeza preoți și în aceste parohii propune, iar

Adunarea Eparhială aprobă, că preoților, cari nu au sesiune parohială, să li se dea un ajutor bănesc din Fondul preoțesc, ca răs-cumpărare pentru sesiunea parohială precum și pentru constituirea de case parohiale.

Dl Dr. Cornel Iancu, referitor la pct. 8 din propuneri, aduce la cunoștința Adunării Eparhiale, că într'un proces al parohiei Macea pentru scaune, Curtea de Apel din Timișoara a hotărât, că atâta timp, cât chestiunea scaunelor e de ordin administrativ, Justiția e competentă să judece. Ori D-Sa relevă că a susținut și susține și acum, chestiunea scaunelor nu e o chestiune de administrație a parohiilor, ci e de ordin canonic, în care numai Chiriarhul are dreptul de dispoziție, iar Justiția nu se poate amesteca. Dovadă este chiar deciziunea Consiliului Central Bisericesc, prin care în mod principial dispune, că scaunele nu se pot atribui prin licitație.

În baza celor de mai sus, având în vedere propunerile comisiei și lămuririle date de Prea Sfinția Sa,

Adunarea Eparhială aprobă toate propunerile cu observarea că asupra pct. 8 privitor la scaune, a hotărât deja în ședința a III-a sub Nr. 54.

75. Urmează la ordinea de zi raportul despre activitatea pe anul 1939 a secției culturale a Consiliului Eparhial Nr. 2317/940, asupra căruia comisia culturală a Adunării Eparhiale prin dl. raportor Ascaniu Crișan propune, iar

Adunarea Eparhială ia, în general, la cunoștință raportul. El fiind distribuit tuturor membrilor Adunării Eparhiale, se renunță la cetirea lui, urmând să fie tipărit între ane-xele actelor și debaterilor Adunării Eparhiale (Anexa D.)

76. În special, asupra Străjeriei, Premilităriei și a gărzilor F. R. N. menționate în raportul Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 2317/940 la lit. A. 1-3, comisiunea culturală propune, iar

Adunarea Eparhială, exprimă încrederea

în cele 3 instituțiuni, menite a statornici în sufletul maselor românești un nou spirit de disciplină și o complectă identificare cu rosturile mari ale neamului. Consiliul Eparhial a pus toată grija spre a angaja Biserica la acele opere de renaștere a țării, fiind și de astădată la datorie. Adunarea Eparhială își exprimă toată gratitudinea și admirația față de Marele Ctitor al României renăscute, asigurându-L că slujitorii altarului din Eparhia Aradului sunt gata la supremul sacrificiu pentru a păstra nevătămat patrimoniul sfânt al Nației românești.

77. Asupra celor dela pct. 4 lit. a. și b. din raportul Nr. 2317/940 al Consiliului Eparhial, secția culturală, la propunerea comisiei culturale

Adunarea Eparhială se indentifică cu cele exprimate în raport, asupra împlinirii vacanței prin pensionare, a funcțiunii de consilier referent al secției culturale, cum și asupra trecerii la cele eterne a aceluia, care a fost modelul dascălului confesional de odinioară, Iosif Moldovan.

78. Cu privire la pct. B. al. a. din raportul Nr. 2317/940 al Consiliului Eparhial, secția culturală, asupra declarării școlii normale „Dim. Tichindeal” ca școală normală confesională ort. rom. Comisiunea propune și

Adunarea Eparhială hotărăște, ca în viitor, alături de raportul secției culturale, să i se prezinte și un raport cu date cât mai ample privitor la mersul și realizările școlii în anul precedent. Acest raport se va publica în actele și debaterile Adunării Eparhiale. Se ia act de ajutoarele materiale acordate școlii, pe cari le dorește a fi cât mai numeroase în viitor. Se rectifică raportul în senzul, că d. Toma Stoica e maestru titular de lucrul manual, încadrat de Minister cu agreementul ulterior al Prea Sfințitului Episcop Andrei, iar dl. Simion Uroș a fost numit profesor de contabilitate și cooperatie cu aceeași aprobare ulterioară a Preasfinției Sale, de către Institutul Național de Cooperatie. În fine Adunarea Eparhială exprimă mulțumiri dlui Gen. Vlad, primarul municipiului, pentru terenul donat școlii din partea Primăriei.

79. Privitor la averile fostelor școale primare confesionale, chestiune menționată în raportul Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 2317/940 la pct. B. No. 1 al. b., comisia propune și

Adunarea Eparhială invită Consiliul Eparhial, să prezinte proximei Adunării Eparhiale, un tablou exact despre averea tuturor școlilor din Eparhie, care odinioară au fost școale confesionale, cu arătarea întrebunțării pe care o au astăzi și anume: câte edificii școlare s'au transformat în case parohiale,

câte în case culturale, câte sunt închiriate și care e chiria lor anuală, deasemenea, cum sunt întrebuințate terenurile agricole, cari o-dinioară formau proprietatea școalelor confesionale sau serveau de pământ cantoral.

80. Asupra pct. 1 al. c. din raportul Consiliului Eparhial, secția culturală Nr. 2317/940 despre suplinirea învățătorilor concentrați prin preoții,

Adunarea Eparhială ia la cunoștință. Îndeamnă preoțimea ca și pe viitor să fie gata la aceeași abnegație și jertfă.

81. La pct. 2 al. a-d din raportul Nr. 2317/940 al Consiliului Eparhial, secția culturală, despre carnet, conferințe, cerc catihetic și programa analitică și manuale religioase, comisiunea culturală propune, și

Adunarea Eparhială le ia cunoștință și invită catihetii, să urmărească mai mult latura educativă, decât tendința de instrucție, religiozitatea fiind ceva dinamic, o tărie, care numai printr'o continuă modelare a sufletului se poate realiza. Invită Consiliul Eparhial să binevoiască a dispune în acest sens. Să se străduiască apoi neconținut de a desvâta pe copil și pe adult dela obiceiul urât al vorbelor murdare și înjurăturilor, care abundă în vocabularul omului de rând. Această problemă să fie în fruntea preocupărilor de creștere în spirit religios-moral.

(Va urma).

Informațiuni

● **Trecerea Evreilor dela religia mozaică la religia creștină este interzisă. In acest înțeles s'au dat porunci și unor oficii parohiale de ale noastre. Foarte bine. Dar trecerile nu se fac legal la oficiile parohiale, ci la cele de stare civilă. (Art. 45 din Legea pentru regimul cultelor). Din trecut sunt un însemnat număr de treceri dela legea mozaică, pe cari biserica noastră nu le recunoaște, că nici botezul nu le-a făcut. Aceștia însă au dovada oficiilor stării civile că sunt creștini și această dovadă este valabilă în înțelesul aceluiaș articol de lege. Preotul, oficiul parohial, peste tot biserica nu au la treceri, un rol legal (c.).**

● **Măsuri ministeriale.** Dl Radu Budișteanu, ministrul cultelor și artelor a dispus ca toate bisericile ale tuturor cultelor din întreaga țară, să fie deschise în fiecare zi dela 8 dimineața până la 8 seara.

Tot Ministerul Cultelor a intervenit pe lângă ministrul Sănătății, să nu mai aprobe colecte de bani pentru repararea sau ridicarea bisericilor, deoarece acest procedeu e contra prestigiului cul-

telor. Ultima dispoziție, ca botezurile, cununile și înmormântările săracilor să se facă gratuit în Episcopia Aradului s'a luat și se aplică de mult.

● **Program pentru concentrați.** Duminică în 28 Iulie 1940, corul Tinerimii române din Arad-Pârneava, condus de dl I. Brândășiu, a dat pentru soldații concentrați pe zonă în sala Casei Naționale un frumos festival, alcătuit din cântece religioase, patriotice și populare. S'a jucat și o piesă de teatru. În cadrul programului P. C. prot. F. Co-dreanu a rostit o cuvântare ocazională.

La festival au luat parte soldații în frunte cu ofiterii lor.

● **Aviz.** Reînvoim cererea făcută cucernicilor preoți din eparhie în 5 Iulie a. c. de a ne trimite până la 15 Iulie numărul exemplarelor ce cred că vor putea vinde, din calendarul diecezan 1941. Diecezana-Arad.

Nr. 3418/1940.

Comunicat

C. Preoți sunt invitați să stăruiască pe lângă părinții absolvenților cursului primar cari s'au distins în școală să-și trimită fiii lor la Școala Normală confesională ortodoxă „Dimitrie Tichindeal” din Arad.

Prospectul pentru anul școlar 1940/41 s'a publicat în numărul 30 al rev. Biserica și Școala, iar absolvenții Școalei noastre Normale vor fi și pentru viitor cei dintâi chemați să ocupe posturile de cântăreți bisericești.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 19 Iulie 1940.

† Andrei
Episcop.

Prot. Caius Turicu
cons. referent eparhial.

Anunț școlar

La Școala Normală de învățătoare din Oradea se fac înscrieri în tot cursul verii.

Se consideră înscrise elevele cărora nu li se restituie actele trimise odată cu cererea de înscriere, timbrată.

În clasa I se scriu absolvente de școală primară cu 4, 5, 6, 7 clase, dela 10 la 14 ani. Examenul de admitere se dă din l. română, aritmetică, și geografia Patriei.

În clasa V se înscriu absolvente de IV clase gimnaziale, până la 18 ani. Examenul de admitere se dă din l. română, matematică, istorie, geografie și l. franceză (materia cl. IV gimnazială).

Data precisă a examenului se va anunța tuturor, elevelor cari au depus actele, în cursul lunii August.

În clasele II, III, IV nu se pot înscrie eleve. Celor interesați se trimite prospect.

Directorul Școlii, Direcțiunea.